

Sygn. akt III Ca 1265/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 września 2015 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko J. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 20 marca 2015 r., sygn. akt I C 3268/14

oddala apelację.

SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej wyrokiem z dnia 20 marca 2015 roku zasądził od pozwanej J. K. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 538,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 sierpnia 2014 roku oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Nadto zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 136,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nadał wyrokowi w punktach 1 i 3 rygor natychmiastowej wykonalności.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że 20 czerwca 2013r. J. K. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowę pożyczki krótkoterminowej nr (...), na mocy której (...) Sp. z o.o. udzieliła pozwanej pożyczki w kwocie 400 zł, a pozwana zobowiązała się do zwrotu pożyczki w dniu 22 lipca 2013r. W § 5 umowy pozwana zobowiązała się również do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy prowizji wstępnej za udostępnienie pożyczki w kwocie 116 zł oraz opłaty windykacyjnej równej 5 zł za każdy dzień opóźnienia spłaty jakiegokolwiek kwoty wynikającej z umowy pożyczki, w tym w szczególności kwoty kapitału pożyczki, odsetek, opłat lub prowizji. Opłata windykacyjna pobierana miała być przez 60 dni od daty powstania obowiązku spłaty pożyczki lub pozostałych należności.

W dniu 9 maja 2014r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności, a w dniu 28 października 2014r. aneks nr (...) do tej umowy, na mocy których powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu z tytułu umowy pożyczki krótkoterminowej nr (...).

Pismem z dnia 28 maja 2014 r. powód zawiadomił pozwaną o nabyciu wierzytelności przysługującej przeciwko niej i wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 817,14 zł w terminie 7 dni.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy stwierdził, że pozwanego i pierwotnego wierzyciela (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. łączyła umowa pożyczki krótkoterminowej nr (...) z 20 czerwca 2013 r. oraz, że powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu wynikającą z tej umowy.

Sąd uznał zasadność powództwa w zakresie należności głównej w wysokości 400 zł oraz prowizji wstępnej za udostępnienie pożyczki w wysokości 116 zł, a także odsetek ustawowych od należności głównej skapitalizowanych za okres od dnia 10 maja 2014 r. do dnia wniesienia pozwu w wysokości 12,25 zł.

Sąd uznał wysokość odsetek karnych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela na podstawie § 5 ust. 1 lit. c) umowy pożyczki za sprzeczną z art. 359 § 2¹ k.c. Sąd Rejonowy uznał, że wysokość odsetek karnych (nazwanych opłatą windykacyjną) w wysokości 5 zł dziennie (tj. 456,25% w stosunku rocznym) znacznie przekraczała wysokość odsetek maksymalnych obowiązujących w okresie od 23 lipca 2013 r. do 20 września 2013r. i z tych względów, na podstawie art. 359 § 2² k.c., przyznał powodowi odsetki maksymalne w wysokości 10,52 zł.

O odsetkach ustawowych od należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., a o odsetkach od skapitalizowanych odsetek na mocy art. 482 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że kwota 300 zł dochodzona przez powoda w niniejszym postępowaniu stanowi odsetki karne podczas gdy z treści § 5 pkt 5. 1 lit. C przedstawione przez powoda umowy pożyczki krótkoterminowej nr (...) z 20 czerwca 2013 r. wynika, że powyższa kwota stanowi opłatę windykacyjną.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2 poprzez zasądzenie od pozwanej J. K. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. pozostałej kwoty roszczenia dochodzonej pozwem w wysokości 289,48 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty oraz zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 3 poprzez zasądzenie od pozwanej J. K. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem I instancji oraz zasądzenie od pozwanej J. K. na rzecz powoda (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie apelacyjne.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Sprawa została rozpoznana w trybie uproszczonym, a Sąd Odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego.

Artykuł 505¹³ § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym do art. 387 § 1 k.p.c. Jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku winno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Mając na względzie powyższe unormowania, Sąd Odwoławczy dokonując oceny całości ustaleń i oceny prawnej uznał, że apelacja jest uzasadniona.

Zgodnie z art. 359 § 2¹ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki

maksymalne). Zgodnie natomiast z art. 359 § 2² k.c. jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach, treść art. 359 § 2¹ k.c. stanowi wskazówkę co do tego, jakiego rzędu wielkość zastrzeżonych w umowie odsetek uzasadnia uznanie zastrzeżenia za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. (tak: w wyroku tego Sądu z dnia 28 czerwca 2013r., I ACa 262/13). Wskazany pogląd Sąd Okręgowy podziela.

W § 5 ust. 1 lit. c umowy pożyczki krótkoterminowej nr (...) z 20 czerwca 2013r. (k. 43) strony ustaliły, że opłata windykacyjna równa 5 złotych za każdy dzień opóźnienia spłaty jakiegokolwiek kwoty wynikającej z umowy pożyczki, w tym szczególności kwoty kapitału pożyczki, odsetek, opłat lub prowizji, będzie pobierana przez okres 60 dni od daty powstania obowiązku spłaty pożyczki lub pozostałych należności. Pomimo, iż w § 4 ust. 1 umowy pożyczki, strony ustaliły, że pożyczka będzie oprocentowana według stałej stopy procentowej wynoszącej 0 % w stosunku rocznym, to jednak powyższe postanowienie umowne, przy uwzględnieniu dyspozycji normy z art. 65 § 2 k.c., nie mogło prowadzić do wniosku, że wolą stron było udzielenie umowy pożyczki bez pobierania wynagrodzenia z tego tytułu w formie odsetek. Pomimo braku definicji legalnej tego pojęcia, nie ulega wątpliwości, że odsetki stanowią wynagrodzenie za korzystanie z cudzych pieniędzy. Nie ulega wątpliwości, że taki charakter przybiera ustalona w § 5 ust. 1 lit. c umowy pożyczki opłata windykacyjna, co przenosiło się na prawidłowe zakwalifikowanie tego postanowienia umownego jako zobowiązania pozwanej do uiszczenia odsetek, wbrew zastrzeżeniom umownym zawartym w § 4 ust. 1 umowy. Tym samym, skoro ustalona w ten sposób wysokość odsetek przekraczała wysokość odsetek maksymalnych, to zgodnie art. 359 § 2² k.c. należne powodowi były odsetki maksymalne w wysokości 16 %.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda